

Қазатың тыйым сөздері мен ырымдары

Орындаған: Мұқажан Мақпал

421-топ

Іс-әрекетке байланысты

Қонақ кете салысымен үйді қағып сілкуге болмайды...

Үйге қарай жүгіруге болмайды ...

Құран оқығанда күлуге болмайды...

Аманатқа қиянат жасауға болмайды...

Саусақты, қолды орынсыз ауызға салуға
болмайды...

**ҚЫЗ
балаға
қатысты
тыйымдар**

**Қыз бала
шашын
жайып
жүрмейді**

**Қызға
қырық
үйден тию**

**Әлем-
жәлем
киінбе**

**Қыз бала
басына
ақ ормал
тартпайды**

Нанға қатысты тыйымдар

Нанды басуға болмайды

**Нанды бір қолмен
сіндыруға болмайды**

**Таңертең нан ауыз
тимей
үйден шығуға
болмайды**

Тамақты сынамайды

*Ыдыс-аяқ
тағамдарға
қатысты
тыйымдар*

**Беті ашық
қалған
тағамды
пайдалануға
болмайды**

**Тамақ әкелген
ыдысты бос
қайтаруға
болмайды**

**Қонаққа
сынық
ыдыспен
тамақ беруге
болмайды**

**Жолға жүруге
қатысты тыйымдар**

```
graph TD; A[Жолға жүруге қатысты тыйымдар] --> B[Қайда барасың?]; A --> C[Қашан келесің?]
```

Қайда барасың?

Қашан келесің?

*Киім киюге
қатысты
тыйымдар*

**Киімді оң
қолдан
бастап
киіп, сол
қолдан
бастап
шешеді**

**Киімді
желбегей
жамылмай
ды**

**Бас киімді
тебуге,
лақтыруғ
а, теріс
киюге
болмайды**

**Үй тұрмысына, қоршаған
ортаға байланысты
тыйымдар**

**Көкті жұлуға
болмайды**

**Үйге кірген
жыланды
өлтіруге болмайды**

**Сыпырғы, күрек, айыр,
балғаның басын жоғары
қаратып қоймайды**

Суға түкірме

**Есікті керуге,
тебуге, табалдырықта
тұруға болмайды**

**Күлді қолмен
шашпа**

Ұлттық киімдерге қатысты ырым-тыйымдар

**Бас киімге қатысты
ырым-тыйымдар**

**Сырт киімге қатысты
ырым-тыйымдар**

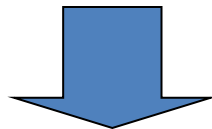
**Той киіміне қатысты
ырым-тыйымдар**

**Сәби киіміне қатысты
ырым-тыйымдар**

**Аяқ- киімге қатысты
ырым-тыйымдар**

**Неке киіміне қатысты
ырым- тыйымдар**

Бас киімге қатысты ырым-тыйымдар

**Тымақты
айырбастауға
болмайды**

**Ер адам әйелдің
жаулығын
басына
салмайды**

**Бас киімнің
төбесін
басып кимейді**

**Әйел жалаңбас
отырып бала
емізуге
болмайды**

Той киіміне қатысты ырымдар

*Жаңа түскен
келін киімін
қысқартуға
болмайды*

*Суық тиген
балана ұлтарақпен
үш мәрте ұрып
ұшықтайды*

*Аяқ киімді
төңкеріп
қоймайды,
теріс кимейді*

Сырт киімге қатысты ырым-тыымдар

Қасқыр ішікті 25

жасқа

толмаған жастар

болмайды

*Баланы бесікке
салғанда бесіктің
үстіне 7 түрлі
сырт киімді
жабады*

*Тозбаған киімді тастау
жаман ырым*

Итті кет дейді
Аяқпен

Табалдырықт
ы баспа,
Есікті

Ұйқасын тап

Күлді қолмен
шашпайды,
Оттың орнын
баспайды,
Түтінім түзу
ұшсындеп,
Түндікті

Аға адамдар
алдында
Жастар
ойнап-
күлмеген,
Үлкендердің
үстіне,
Баса-көктеп
.....

ҰСЫНЫС

1. Қазақтың ырым-тыйым сөздері туралы баспасөз беттерінде жариялап, оқырман қауымға ұсынылса.
2. Ырым-тыйым сөздер туралы мектепте сыныптан тыс іс-шаралар өткізілсе.
3. Ата-бабаларымыздан келе жатқан қазақтың ырым-тыйым сөздері туралы кітапшалар көбірек шығарылса.

**Назар қойып,
тыңдағандарыңызға
рахмет!**